

Kvalitetskrav til retshjælp er nødvendigt for at sikre retssikkerheden

Den Sociale Retshjælp bifalder, at regeringen og Enhedslisten har fundet midlerne til at bevare ekstrabevillingen til retshjælp i 2014. Dette er et afgørende initiativ, da behovet for retshjælp er stærkt stigende pga. politiske reformer, arbejdsløshed mv. Dette er et afgørende initiativ, da behovet for retshjælp er stærkt stigende pga. politiske reformer, arbejdsløshed mv., hvilket styrker efterspørgslen efter retshjælpsorganisationernes rådgivning. Derfor er det vigtigere end nogensinde før, at de økonomiske tilskud til retshjælpsarbejdet gives med størst mulig omtanke, så de gavner borgerne så meget som muligt. Med andre ord er der brug for krav og kvalitetssikring for at sikre retssikkerheden

Den Sociale Retshjælp er blandt de retshjælpsorganisationer, der modtager midler fra Civilstyrelsen, hvilket er en grundforudsætning for driften af de fleste af landets retshjælpsorganisationer. Derfor er det også opløftende, at Enhedslistens retsordfører Pernille Skipper fortæller, at der er fundet midler til retshjælp i de kommende år. Det vil give retshjælpsorganisationerne det fornødne pusterum og sikre juridisk hjælp til mange tusinde borgere, der er kommet i klemme.

Samtidig mener Den Sociale Retshjælp, at et vigtigt perspektiv er fraværende i debatten, nemlig en diskussion af, hvordan det gennem øgede krav til kvalitet kan sikres, at flest muligt danskere hjælpes bedst muligt for de midler, der afsættes til retshjælp, så retssikkerheden kan sikres. Derfor håber Den Sociale Retshjælp, at man fra politisk side vil øge fokus på tildelingskriterierne til retshjælpsorganisationerne, da det er vigtigere end nogensinde før, at de økonomiske tilskud til retshjælpsarbejdet gives med størst mulig omtanke. Dette kræver, at der stilles krav om kvalitet og effektivitet i retshjælpsorganisationernes arbejde, så pengene bruges bedst muligt i en tid, hvor ressourcerne er små – også med de ekstra midler – og behovet for retshjælp er stort.

Den Sociale Retshjælp opfordrer derfor beslutningstagerne til, at det fremadrettet tages i betragtning, hvor mange åbningstimer og henvendelsesformer, fx mulighed for telefonisk, skriftlig eller personlig rådgivning, hver retshjælp tilbyder til gengæld for de tildelte midler. Ligeledes er antallet af behandlede borgerhenvendelser, gennemsigtigheden omkring rådgivningstilbuddene, formidlingen af disse, kompleksiteten i sagsbehandlingen, omfanget af intern uddannelse og efteruddannelse, organisationernes forsikringsforhold, eksistensen af etiske regler eller regler for god rådgivningsskik, der kan sikre integriteten, og antallet af lønnede faguddannede medarbejdere såvel som antallet af studerende, praktikanter og frivillige, der yder rådgivning i åbningstiden, også relevante sammenligningskriterier, som bør tages i betragtning ved tildelingen af midler.

Status på retshjælpsorganisationer og advokatvagter med støtte fra Civilstyrelsen

For at skabe et overblik over de forskellige retshjælpstilbud, og dermed adgangen til retshjælp i Danmark, har Den Sociale Retshjælp udarbejdet skemaer, hvoraf de forskellige retshjælpsorganisationernes målgrupper, henvendelsesformer og åbningstimer fremgår.

Af de 41 retshjælpsorganisationer, der er godkendt af Civilstyrelsen i 2013, henvender 26 retshjælpsorganisationer sig til alle borgere under indtægtsgrænsen for fri proces. Mange af retshjælpsorganisationerne har kun åbent for personlig henvendelse, ofte i et begrænset tidsrum. Ud af de 26 retshjælpsorganisationer har 8 åbent for personlig rådgivning i 10 timer om ugen eller mere, 4 organisationer tilbyder ikke personlig rådgivning, mens de resterende 14 retshjælpsorganisationer gennemsnitligt har åbent for personlig rådgivning i 5,8 timer om ugen. Ligeledes yder 18 ud af de i alt 26 retshjælpsorganisationer telefonisk rådgivning, mens 12 yder skriftlig rådgivning, og 1 tilbyder webcamrådgivning. Desuden udfører enkelte retshjælpsorganisationer opsøgende retshjælp i f.eks. socialt udsatte boligområder. Samlet er der blandt retshjælpsorganisationerne 426,5 tilgængelige rådgivningstimer på landsplan om ugen (Se bilag 1).

Hertil kommer 10 målgruppeorienterede retshjælpsorganisationer, der kun hjælper bestemte befolkningsgrupper, fx gravide og børnefamilier, folk med relation til Grønland eller medlemmer af HK. Disse har samlet set åbent for personlig rådgivning i 40½ time om ugen. Heraf yder 4 organisationer telefonisk rådgivning, 3 yder skriftlig rådgivning, og ingen yder rådgivning via webcam. Kun ganske få udfører opsøgende retshjælp. På Civilstyrelsens liste findes også to retshjælpsorganisationer i henholdsvis Grønland og på Færøerne, en hjælp-til-selvhjælps-onlineservice www.dinretshjaelp.dk, samt to, der af Den Sociale Retshjælp er vurderet som værende advokatvagter (Se bilag 2).

Ud over hos retshjælpsorganisationerne kan borgerne søge rådgivning hos i alt 88 advokatvagter landet over, hvoraf de 65 støttes af Civilstyrelsen (hertil kommer de to tidligere nævnte organisationer, der af Civilstyrelsen er klassificeret som retshjælpsorganisationer, men som fremgår på advokatvagternes egen oversigt, hvorfor vi har fjernet dem fra vores liste over retshjælpsorganisationer). Advokatvagternes rådgivning finder typisk sted på biblioteker eller andre offentlige steder, og der ydes kun kort, mundtlig rådgivning. Desuden er det som udgangspunkt kun muligt at rette personlig henvendelse, og åbningstiden er typisk begrænset til én gang om måneden i en til to timer. De 65 advokatvagter, der støttes af Civilstyrelsen, har tilsammen åbent for rådgivning i 54,88 timer om ugen – hvilket svarer til en gennemsnitlig ugentlig åbningstid på 0,844 timer pr. advokatvagt (Se bilag 3).

Ovenstående giver et billede af adgangen til retshjælpsorganisationer og advokatvagter i Danmark. Selvom ca. 514 åbningstimer for rådgivning om ugen kan lyde af meget, er det reelt ikke tilfældet, da tusindvis af borgere har behov for den rådgivning, der ydes. Derfor er det af største vigtighed at sikre, at retshjælpsorganisationernes arbejde udføres effektivt og er af høj kvalitet, så retssikkerheden sikres. Denne pressemeddelelse med bilag er ligeledes fremsendt som brev til folkepartiers retsordførere fredag d. 3/1 2014 samt civilstyrelsen og justitsministeriet onsdag d. 8/1 2014.

Yderligere information

Direktør, Den Sociale Retshjælps Fond, Sandy Madar. Telefon: 51 34 13 70. Mail: sm@socialeretshjaelp.dk